

22130031

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

BULGARIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BULGARE A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BÚLGARO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)

Mercredi 8 mai 2013 (matin)

Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Направете литературен анализ на един от следните откъси, като се ръководите от насочващите въпроси. Анализът трябва да включва отговор и на двата насочващи въпроса.

1.

Един ден на госпожа Павлова

Мястото – кабинетът по физика, малка задимена стая, която едва побира 26 человека и една машина. Времето – 16 декември, часовникът на стената сякаш беше спрятан на 4 часа и 5 минути.

Гражданката Павлова (смесица между Дарт Вейдър, Бойко Борисов и Теменуга Трифонова в ранните ѝ години) седеше зад масивното бюро и лениво разлистваше дневника. Миризмата на мухъл и марково уиски я правеше сънилива. Тя с мъка се върна към реалността и започна да мърмори:

– Така, така, така … 13-и, 19-и, 20-и и 25-и номер пак отсъстват.

Умозаключението веднага се зароди в аналитичния ѝ ум.

10 – Значи са избягали.

Павлова отново заби орловия си поглед в дневника. Набитото и око веднага забеляза това, което за обикновения човек би останало скрито (а Павлова беше всичко друго, но не и човек … обикновен, де …). Така или иначе, фактът си оставаше – 25-и номер беше отсъствал и преди. Бързият ѝ като компютър „Правец“ веднага направи сметката:

15 – 25-и номер е отсъстввал 20% от часовете ми. Кажете му, че ако и следващия път го няма, ще го оставя на поправка.

Часовникът на стената показваше 4 часа и 10 минути. Рутинната проверка беше завършила, започваше същинската част!

– Има ли желаещи за изпитване?

20 Само една заблудена муха нарушаваше настъпилото мълчание. Явно беше, че дневникът отново ще влезе в употреба.

– Кой е номер 13-ти?

– Отсъства – отговориха няколко смелчаци от класа.

– Има 3, 3, 2, как няма да отсъства! Кой е 20-и номер? Илия?

25 – Илия – обади се някой от задните чинове.

– Как ще ми отсъства този Илия! Тука ми е наредил четири двойки. Кажете му следващия път да дойде. 24-и номер кой е? И той ли отсъства?

– Аз съм – измънка Росенчо.

Въздишка на облекчение се изтръгна от гърдите на 24 наплашени същества.

30 – Кой е 24-и? – проряза още веднъж тишината гласът на Снежка, галено от Павлова.

– Аз съм – повтори този път по-силно Росен и се опита да стане, но краката му не го послушаха.

– Излезте на дъската.

За миг в съзнанието на Росен се появи мисълта да избяга. Но къде щеше да се скрие?

35 Погледът на Снежка щеше да го преследва в кошмарите му навсякъде. В крайна сметка здравият разум надделя над инстинкта му за самосъхранение. Горкото момче дори не разбра как се озова пред дъската на 2 метра от погледа на Павлова – Снежка. Малко бяха хората попадали толкова близо до това явление.

- Какво гласи Първият принцип на Нютон?
- 40 Росен съзнаваше, че от отговора му зависеха много неща, включително собствения
му живот. Студена пот изби по цялото му тяло.
- Едно тяло ...
- Не е „едно тяло“ – прекъсна го Снежка.
- Сякаш, че някой удари шамар на момчето. Въпреки това то се съвзе с изненадваща
- 45 бързина, съзнавайки, че няма право на втора грешка.
- Дадено тяло ...
- Всяко тяло! – избухна Снежка – Всяко тяло!
- По принцип тя избухваше рядко, ала стореше ли го, гневът ѝ беше страшен.
- Нютон е казал „Всяко тяло запазва състоянието си на равномерно праволинейно
- 50 движение, в частен случай на покой, докато друго тяло не промени това му състояние“. Не го забравяйте! Вие сте прекалено дребни пред Нютон, за да си позволявате да преиначавате принципите му.
- Павлова отпи глътка от марковото уиски – чувала беше, че е полезно за нервите – и се опита да се успокои.
- 55 – Седнете си – прозвучала ледения й глас. – Не съм доволна. Кой номер сте?
- 24-и – промълви Росенчо.
- Двойка! – произнесе присъдата Снежка.
- Росен си отдъхна:
- А можеше да бъде и по-лошо.

Николай Петров, „Един ден на госпожа Павлова“, *Ученически свят* (2005)

- (a) Каква е Вашето отношение към представените от автора събития в класната стая?
- (b) Каква е ролята на диалога в разказа?

2.

Ежедневие

Не искам да оставям
спомени у другите
и затова сама живея ...

По изгрев слушам чучулигите,
5 а после песента им си превеждам ...

Следобед, с ябълка в ръка,
в дърветата се запилявам –
дали листата им се появяват,
вървя сред тях и проверявам!

10 В гората лягам в шумата от лани
и с облациите се покривам ...
А вечер разговарям с мрака,
за всичко с него! Мракът ме разбира!

Понякога беседвам с вятъра –
15 говорим за дъжда,
за мравките ме пита!
Понякога! Не винаги, разбира се!
Когато време той за мене има!

20 А нощем, в полунощ, в дванайсет,
в звъна на катедралата старинна
аз влизам, като в кораб звезден,
и тръгвам над града за пътя
към моята планета да разпитвам!

Антоанета Щенева-Джи, *Танц в Музея* (1992)

- (a) Какво е настроението в стихотворението?
(b) Каква е ролята на олицетворението творбата?